

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713/829.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj

10. Telefon
Havonta 11.
Évre 600, egy
földre: Mavi
félre: E. e.
detések
KELET
dóság
Cikkeink
rás meg.

Dr. Danasetter Robert
Budapest
Distr. 2.1.e

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertlen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámboz
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Millo 2.

Szombat, 1935. nov. 30.

5696. ÉV. XVIII. ÉVF.
KISZLEV 4. 266 SZÁM

VILÁG TUKRER

A gazdasági kongresszus után

Írta: Marton Ernő

John Bull és Kleopatra házasságának válságos napjai

Ha megkérdezel egy angolt, habozás nélkül azt fogja válaszolni, Egyiptom Nagy-Britanniához, illetve a brit impériumhoz tartozik. Viszont a londoni egyetem tanuló egyiptomi diák sértődött csodálkozásából megtudod, hogy Egyiptom független birodalom. Egyiptom lakosságának javarésze azonban nem mond semmit, minthogy alkotmányjogi kérdésekkel, politikával és hasonló fölösleges dolgokkal nem törődik. Jónéhány ezer esztendő történelme megtanította rá, hogy számára úgy sem változik a világ, akár a fáró, akár a török szultán, akár az angol katonai kormányzó vagy az ugynevezett demokratikus parlament uralkodik felette. Itt fekszik előttem három vastag kötet, úgy hívják „The Encyclopedia of the British Empire”. A brit impérium országai, domíniumai és gyarmatai között a „független” Egyiptom is helyet kapott. Az ilusztris szerzők meg is magyarázzák, hogy miért: 1. mert Anglia végezte a Nilus ren dezésének hatalmas művét; 2. mert Egyip tomat a brit impériummal állandó szövetségi szerződés „Permanent Alliance” fűz egybe; 3. mert Egyiptom nem folytathat önálló külpolitikát; 4. mert az Egyiptom fennhatósága alatt álló Szudán ténylege sen volt gyarmatnak tekinthető. Ennek el lenére — folytatja a könyv — Egyiptom független és szabad ország, melyet királya és parlamentje kormányoz.

Vajon csodálatos-e hogy az átlagpolgár nincs egész tisztában az angol-egyiptomi viszonytal, amikor még ez a forrásmunka is ilyen paradoxonokban balyogdik. Az elméletnél még bonyolultabb a gyakorlat. A brit „High Commissioner” hatalmas kormányhivatalával, skót-zoknyás és khaki egyenruhás katonáival évtizedek óta már ott székelt Kairóban és most egyszerre csak jelentkezik Egyiptom leghatalmasabb politikai pártja, a wafd-párt és panaszt emel a Népszövetségnél, hogy Nagy-Britannia támadólag lép fel egy független és szabad állam — értsd Egyiptom — ellen. Kairóban és más egyiptomi városokban véres tüntetések folynak le Nagy-Britannia és a kormány ellen, de az angol katonaság, mely egy pillanat alatt megtisztíthatná gépfegyvereivel az uccákat, ölbetett kézzel nézi az eseményeket, a londoni illetékes hely pedig diplomátikus zárkózottsággal megállapítja, hogy mindez, ami most Egyiptomban történik, kizárólag belpolitika, amibe Angliának semmi beleszólása sincs. Viszont ezt a bel politikai kérdést elsősorban Hoare angol külügyminiszter beszéde élezte ki, melyben kijelentette, hogy az egyiptomi alkotmány helyreállítását nem tartja idő szerűnek.

Mindez olyan rejtélyesnek és érthetetlennek tünik fel, mint Egyiptom jelképe, a szifnusz s talán nem is kellene törődnünk „John Bull és Kleopatra” házasságának — ahogy egy költői lelki angol történész nevezte a brit-egyiptomi viszonyt — rendszeresen megismétlődő perpatvaraival, ha nem éreznők, hogy ezuttal ebben a családi ügyben többé-kevésbé az egész világ érdekelve van. Az afrikai háború és a nyomában fellépő angol-olasz feszültség következtében az egyiptomi kérdés veszedelmes világpolitikai háttérrel kapott. Angliát ma, bármennyire is érvényesül londoni illetékes helyeken a közmondásos angol hidegvér, az egyiptomi tüntetések legkényesebb pontján érintik. Nyik titok, hogy az angol kormány félelmetes aktivitása, mely a népszövetségi politikának egészen új for-

gére siessen úgy, ahogy az: a többi nagybankokkal tette. Szilárd meggyőződésünk, hogy az utóbbi évek gazdasági válságának kimélyítéséhez igen nagymértékben járult hozzá ezeknek a bankoknak a bukása, mert értékek és munkahelyek pusztultak el anélkül, hogy újakat teremtetek volna helyettük. A román nemzetgazdaság még hosszú évekig fogja megsínyleni ezeknek a nagy pénzügyi szervezeteknek a pusztulását, vagy helyesebben elpusztítását.

A román gazdasági élet sohasem fog felépülni azzal, hogy elpusztítják a kisebbségek gazdasági pozícióit. Ellenkezőleg, ezzel a román gazdasági szekornak is mérhetetlen gazdasági károkat okoznak. Gazdasági szervezetünk igazán egészséges csak akkor lesz, ha az országot alkotó összes társadalmi és népcsoportok egyenlő gazdasági boldogulása biztosítva lesz.

Ebből a szemszögből nézve újra csak együttérzésünknek adhatunk kifejezést: az erdélyi román bankok mozgalmával, mert a mozgalom sikere új munkalehetőségeket teremt és a produktív új forrásait nyitja meg. Ugyanakkor azonban kihangsúlyozzuk, hogy a kisebbségi pénzügyi helyzetek leg-lább ilyen mértékben vannak rátaulva a támogatásra. Nemcsak erkölcsi, de az ország egyetemes érdekeinek szempontjából is szükséges, hogy az állam az erdélyi kisebbségek haldokló pénzügyi in ézményeinek életre-galvanizálására elő-segítse és ezzel elejét vegye annak, hogy országunk gazdasági normalitás funkcionálásához szükséges egyik nélkülözhetetlen szerve menthetetlenül elpusztuljon.

A zsidó kisbankoknak és hitelszövetkezeteknek egész hálózata működik évek óta az országban anélkül, hogy a Banca Nationala, vagy az állam más pénzügyi intézménye akár egy banival is támogatva volna ezeket a kimondottan altruista jellegű in ézményeket. A romániai zsidóság egyre jobban kimélyülő válságában joggal tarthat igényt rá, hogy az állam, amelynek költségvesséhez oly aránytalanul nagy mértékben járul hozzá, ismét visszatérjen az egyenlő elbánás elvéhez és igazságos támogatásban részesítse pénzügyi instrumentumait.

Hinni szeretnők, hogy az Erdély fővárosában lezajlott gazdasági kongresszus, ha annak nemzeti demonstráció jellege is volt, végső lényegében nem volt annak a nacionalista gazdaságpolitikának a szócsové, amely öbött rombol, mint amennyit épít. A felszólalások egy-két kivételtől eltekintve valóban nem voltak offenzív szelleműek és megmaradtak a gazdasági problémák tárgyilagosság vonalán. Ez a jelenség nem teszi alán indokolatlanná azt a reményeséget, hogy a román gazdasági élet komoly vezetői ugyancsak felismerik a gazdasági élet törvényszerűségeit, amelyeket nem lehet demagóg jelszavakkal megváltoztatni s amelyek kisebbségre és többségre egyaránt érvényesek.

A demokratikus diákfront akciót indit

Bucuresti, november 29. A radikális pársztpárt Calea Victoriei levő klubjában ma értekezletet tartott a demokrata diákfront vezetősége. Dinu Mihail elnököl az ülésen, amelyen a különböző fakultásokról számos diák szólalt fel, majd megszavazták a határozati javaslatot, amely harcot hirdet a reakciós mozgalmakkal szemben a diákok számanak leszállítása ellen, a tulnag egyetemi illetékek ellen, egy demokratikus egyetemi élet érdekében, azért, hogy az állam, megyék és községek támogassák az egyetemeket, hogy azok tudományos hivatásuknak kellően megfelelhessenek s azért, hogy a tanárok a diákszággal együtt küzdjenek a sötétség ellen az iskolában és a társadalomban. Minden egyes fakultás élére szervezőbizottságot választottak, majd küldöttségeket választottak, amelyek a határozati javaslatokat illetékes helyeken tolmácsolni fogják.

Az erdélyi romániaság tegnap lezajlott gazdasági kongresszusa a legjellemzőbb kortünetek egyike, amelyekkel az utóbbi évek során találkozunk. Ez az összefüggés nem volt gazdasági kongresszus a szó igaz értelmében, csupán jósikérelű demonstráció a kormány és a Banca Nationala felé, amelyet az erdélyi román pénzügyi szervezetek szerveztek meg, helyzetük feljavítása érdekében. Ilyenformán sikerül is nekik egy másfélmilliárdos hitelügyletet komoly nemzeti ügyé magasztosítani, amelynek zászlaja alatt a legkérlelhetlenebb politikai ellenfelek is össztalálkoztak. Ebben az agyorgopolitizált országban valóban csúcsteljesítmény volt a tegnapi demonstráció, márcsak azért is, mert egy asztalhoz ültette Maniut Vaidával, a cuzista Gogát a parasztfordalmár jelszavakkal kacérokó Grozával, egyszóval összehozott minden jó román.

A gazdasági momentum egyébként is egyre jobban a politikai küzdelem élére kerül és különösen a jobboldali nacionalista csoportok kezdik gazdasági jelszavakba burkolni reakciós törekvéseiket. Ezek a gazdasági posztulátumok természetesen legnagyobb részt negatívumokban merülnek ki és céljuk nem új értékek teremtése, hanem a meglévő értékek csoportosítása a kisebbségek rovására. Fzért kell mindg különösképpen oda figyelniük, amikor Gogát, vagy Cuzát, vagy akár csak Szeban Popescu, vagy Pamfil Se. caru urakat halljuk „gazdasági problémákról” szónokolni.

Ami magát a tegnapi összefüggést és annak kimondott célját illeti, a magunk részéről tiszta szavakat kívánjuk, hogy az ott elhangzott óhajok és követelések mielőbb teljesüljenek. Ez a kívánságunk részben már teljesült is, mert a Banca Nationala, még mielőtt a román Opera színpadáról elhangzott volna a követelésekre tartalmazó határozat, máris rendelkezésére bocsátott az erdélyi román bankoknak egymillió lej visszleszámlálási hitelt és bizonyára nem fog elárkózni további hitelek nyújtásától sem. Szívbeli örvendünk a román pénzügyi szervezetek sikerének és a legnagyobb szimpátiával kísérik további küzdelmüket gazdasági helyzetük megszilárdításáért.

Ennek a szimpátiának nemcsak érzelmi alapja van, hanem jól átgondolt és a realitásokban gyökerező indító oka is. A román bankok helyzetének megjavulása szükség-szerűleg a hitelélet általános fellendülését fogja maga után vonni s ha a többségi gazdasági helyzete javul, ez szükségszerűleg kedvezően befolyásolja a kisebbségi lakosság gazdasági sorsát is. Az itt élő ötmilliónyi kisebbség elválaszthatatlanul beletartozik Románia gazdasági organizmusába és osztozik annak sorsában. Ezzel a gazdasági törvényszerűséggel mi tisztában vagyunk és éppen ezért kívánjuk öszténit a többségi nép boldogulását és gyarapodását.

Van azonban ennek a törvényszerűségnek egy másik oldala, amellyel viszont a többségi népeknek kellene tisztában lennie. Nemcsak a kisebbségek gazdasági sorsa van oksági összefüggésben a többségével, de a többség boldogulására is jelentős befolyást gyakorol a körében élő kisebbségek helyzete. Miként az emberi organizmusban egyetlen fontos szerv megbeegedése végzetes lehet az egész szervezet működésére, épp úgy az állami életben egy jelentős csoport pusztulása szükségszerűleg az egész államgépezet funkcionális zavarához kell hogy vezessen. Az organizmus, akár emberi, akár társadalmi, csak akkor életképes, ha annak minden egyes tagja ép és egészséges.

Románia testéből sem kioperálni, sem más módon eltüntetni nem lehet az ömilliónyi kisebbségi lakosságot. A józan gazdaságpolitika tehát azt követelné, hogy igyekezni kellene ennek az organizmusnak minden egyes tagját egészségesen tartani és egyenlő elbánásban részesíteni. A román gazdaságpolitika azonban az utóbbi években egyre ijeszítőbb elmozdulással tér el e től a józan gazdasági elvtől és egyre kirívóbb megkülönböztetéseket tesz a kisebbségek rovására.

A bank- és hitelélet fejlődése szomoruan jellemző példa erre. Vaida és Goga tegnap a kisebbségek jólétéről és az „idegen ban-

A legka asztrofálisabb visszacséet a bank- és pénzügyi élet terén azonban a zsidóság mutatja. Az utolsó öt-hat év alatt sorra vesztették el legfontosabb pozícióikat, úgy-hogy ma már alig van Romániában számottevő zsidó pénzügyi szervezet. A son a Banca Mar-morosch nyitotta meg, majd követtek a Banca Bercovic, a Banca Moldova és a közép- és kisbankok egész hosszú sora. Az em-lített három zsidó nagybank aktíváinak összege 1930-ban kerek 8 milliárd lej tett ki, ami vezető szerepet biztosított számukra a gazdasági élet minden megnyitulásában. Ma ezek a bankok romokban hevernek, tisztviselőik ezrei a széinek eresztve és kérdéses, hogy valaha is fel fognak tudni támadni haló poraikból. Önkéntelenül felvetődik a kérdés: mi okozta ezeknek a bankoknak a bukását? Miért sodorta el a gazdasági válság ezeket és éppen csak ezeket a bankokat? Lehetetlen fel nem ismerni, hogy itt a gazdasági fejlődésnek egy törvényszerűen megnyilatkozó tendenciájával állunk szemben, amely, sajnos, nemcsak Romániában, hanem Európa számos más országában is érezteti hatását. A zsidóság hovatovább elveszti azokat a gazdasági pozícióit, amelyek a liberális gazdasági rendszer alatt oly sok energiával, leleményességgel és ráermettséggel megteremtett.

Az természetesen más lapra tartozik, vajjon egészséges ha ással volt-e az ország gazdasági helyzetére ennek a három zsidó nagybanknak a bukása és vajjon nem lett volna-e az ország érdekében kívánatos, hogy a Banca Nationala ezeknek a bankoknak is segítsé-

Laval és a laszországi sít, a 18-át, végé angol flottá ndó segíté angol kor- eg világos zéről, arra kivétel be- olja kész- angol flottát, ág kedve ügyben nem nem termé idópont, am- neine a bé- e kérdésé ivatalos tá- erevek, ma or.) A Ne- olasz kö- ban az elk- ok visszat- ót, amely- ania Olasz- éselért, ha- yminisztéri- mert a há- ná, ha kit- e az új fe- nok, valam- tekintetén- azok a há- rákat vetni kerülhetlen- a cluji at let tud.) G- tt a Nem- gi kongress- a diákok C- onában. M- es karszala- aki felesle- szédet inté- csoport ha- majd a gl- el ért vége- kezdet el G- t. vezérig- címmel a- zban. Az é- lent meg. rgyaita enyt élelő: 11 ó- miniszter- . Kizárólag edig az új- sségére von- Az új ter- az irászat- ges tulcipá- t, Saasu és- ebbkörüli- zvezet rész- új minisz- zvezet folyt- POR 5:2 (1:1) gyar válog- Budapest- gatottjával (2) és Sá- öz.e. A fé-

dulatot adott, nemcsak a népszövetségi eszme iránt érzett platonikus lelkesedéstől, hanem sokkal realisabb indítékokból is származik. Az angol diplomácia nem igen hangoztatja ezeket az okokat, de az egyiptomi zavargások kritikus pillanatában mégis csak napvilágot látott egy nyílt vallomás. Sir Georg Yonug, az egyiptomi helyzetet ismertető, rámutatott arra, hogy az az erős katonai hatalom, mely befészkelte magát az abesszin fensíkra, tulajdonképpen Kenya (Anglia egyik legértékesebb afrikai gyarmata) és a Szudán felett is biztosítja uralmát. Ezzel pedig a Kék és Fehér Nilus is e hatalom ellenőrzése alá kerül. A Nilus pedig — Egyiptom. A nem megnevezett katonai hatalom persze Olaszország. Amikor Anglia teljes erejével szembeszáll az olasz expanziós törekvésekkel, tulajdonképpen világhatalma kulcsát — Egyiptomot veszti. Most azonban úgy történt, hogy a legkellemetlenebb pillanatban személyesen jelentkeztek az angolok által szemérmesen protezsált egyiptomiak és félreértés nem tűrő szándékkal jelentik a világközvéleménynek, hogy Anglia gondoskodik az ország területét a legvérsébé sem visszavonkodik a brit uralmat építő erőszakosnak és agresszívnek ítélik, mint az abesszinek az olasz hódító terveket.

Vajon az olasz propaganda sikere az egyiptomi kérdés váratlan kiéleződése? Nem! Az olasz propaganda csak az Egyiptomban nagyszámú élő olasz állampolgárokat gyakorol befolyást. Az egyiptomi nacionalisták legalább annyira olasz, mint angolellenesek.

Bonyolult és folyton újra kiujuuló harcok, lázadások és büntetőexpedíciók után Egyiptom a 19. század végén végleg angol katonai megszállás alá került. A világháború kitörésekor a katonai megszállást Anglia protektorátussá alakította át. 1920-ban azonban olyan veszedelmes méretű forradalom tört ki Egyiptomban, hogy az angolok bölcsőbbnek tartották a lényeg megvédése érdekében formai engedelményeket tenni. A khedive felvehette a „király” címet és ettől kezdve I. Fuad névleg egy független birodalom felett uralkodhatott. Az angol egyiptomi viszony végleges szabályozása azonban elmaradt. A Labour-kormány megpróbálkozott a nyitva hagyott kérdések megoldásával, de az egyiptomi nacionalisták túlzott követelése már elege meggyűlölték a megegyezést. Így még ma is csupa felemás jelenség jellemzi a helyzetet. Így például Egyiptom követet tart Londonban viszont Kairóban nem angol követ, hanem messzemenő politikai és katonai jogkörrel rendelkező angol főmegbízott székel. Angliának joga van arra, hogy Egyiptomban hadsereget tartson. Viszont Egyiptomnak is van önálló hadserege. A két hadsereg tagjai nem köszöntik egymást az utcán, de békés időkben együtt futbaloznak. Az angol csapatok jelenléte persze vörös posztó a nacionalisták szemében. Egyiptom nem lehet a Népszövetség tagállama, viszont az egyiptomi kormány szuverenitást dönhet a felett, hogy részvesz-e a népszövetségi megtorlásban, avagy nem.

Ugyanilyen bonyolult és megoldatlan Egyiptom belpolitikai helyzete is. 1923-ban demokratikus alkotmányt kapott az ország, amelyet azonban az uralkodói pár évvel később hatályon kívül helyeztek. Ehelyett 1930-ban elkészült az új alkotmány, mely a királyi autokratikus uralmát teremtette meg. Csakhamar ez az államrendszer is megbukott és ma az egyiptomi kormányzatnak — Anglia támogatásán kívül — semmiféle jogi alapja sincs. Mindezek a kérdések már régen érettek voltak a nyugodt és óvatos megoldásra. Mindig szem előtt kell tartanunk, hogy a Suez csatorna Egyiptom területén húzódik keresztül és így az angol világhatalom s a brit világhatalom összertartozása szempontjából az Egyiptom felett való ellenőrzés megtartása Nagy-Britannia legvitálisabb érdeke. Az angol politika mindezek megpróbálta Egyiptom jövődjének rendezését kitolni. Nyugodtabb, szenvedélytelenebb időre vártak. Ehelyett az afrikai háború nyomán bekövetkezett az a veszedelmes világhatalanság, mely kiváltotta az egyiptomi lázongást is és az egyiptomi kérdésnek teljesen új világpolitikai perspektívát adott.

R. L.

A tiükör is azt mutatja, hogy
NIVEA-val ápolja magát

A háztartási munkák dacára is puha marad a bőre, ha Niveával ápolja. A Nivea rendszeres használata biztos védelem a kellemetlen hatásvédesség és hideg ellen. A NIVEA puhán, vékonyan tartja a bőrt és megakadályozza a nyers, kiütéses bőrképződést. Egijedül a NIVEA tartalmaz Eucerint. Ez a kiütő hatásának titka s ezért a NIVEA pótolhatatlan.

NIVEA-CRÉME dobozokban és tubusokban Lei 16. - 72. NIVEA-OLAJ Lei 24. - 70.

Európai turnéra indul a Habimah

Landau volt zsidó képviselő nyilatkozik a Habimáról, az épülő tel-avivi nemzeti színházról és a nagy héber társulat történetéről

Bucuresti, november 29. Michel Landau, a román parlament egykori harcos s népszerű zsidó képviselője, a zsidó parlament klub és a Zsidó Párt volt főtitkára, egy esz-tendővel ezelőtt „allijázott” Palesztinába ment, ahol új hatáskör, új nagy feladatok várták. A Habimah főtitkára lett és ő indította be és irányítja azt az akció, mely a tel-avivi nemzeti színház felépítésére és a nagy héber színházról stabilizálására irányul. Michel Landau néhány napja Bucurestiben van és ebből az alkalomból elmondotta az Uj Keletnek azokat a nagyszabású terveket, amelyeknek megvalósítása a palesztinai héber kultúra és művészet gyújtópontjává hivatott tenni a héber színházat.

Hogy mit jelent a Habimah Palesztina számára? Rachel Rovina, a nagy drámai hősnő neve — mondja Landau, az a palesztinai-aknak, ami a franciáknak Sara Bernhard vagy Cecil Saeil. A munkáskolóniák legnagyobb ünnepe, amikor odaérkezik vándorútján a Habimah együttese és úgy beszélnek Cion dolgozó előadásáról, mint a zsidó uttörő-munka legcsodásabb kiteljesüléséről. A kolóniák munkái boldogan dolgoznak hónapokon keresztül, mert a reményben, hogy újra eijön hozzájuk a nagy Rovina és a nagy Meszkin, a zsidó színház művészi kiválóságai.

Meglehetősen ismert a Habimah története, röviden mégis rekapitulálom: Sztaniszlavszki, a híres orosz rendező és Vachtangoff segítettek át a fiatal Habimát az első nehézségeken. Moszkvában akkor tilos volt a héber nyelv használata, mert abban a zsidó nacionalizmus élesítőjét látták a bolsevikiek. De Gorkij és Lunacarskij, aki közoktatásügyi népbiztos volt, annyira hivatása alatt állottak a Habimah forradalmi modern és klasszikus komoly előadásainak, hogy nyíltan a héber színházról mellé állottak és aktíven támogatották azt. Gorkij, a Habimah egyik moszkvai előadása után a Pravda-ban így írt: „A Habimah meghallatta velem az örök zsidó fájdalomnak kiáltását.”

1925-ben Lengyelországba indult a társulat, miután megvetette a mai szovjet színházak is az alapját és évtizedes lépéseket tett előre a színházművészet birodalmában. A lengyelországi turné valóságos diadal volt. Varsó után Lemberg, majd Bécs zsidósága gyönyörködött a Habimah művészeiben. A társulat bejárta egész Németországot, a kritika utjongó lelkesedéssel kísérte. Berlint a zsidó lélek legnagyobb megrögzöttségének és visszatükrözésének neveztek a Habimah művészetét. Einstein a Rovinának adott dedikációjában kijelentette, hogy soha színpadon nem látott oly magasztos produkciót, mint aminőt Rovina nyújtott a Dávid koronája című drámában. „Nem tudtam visszafajítani könyveimet...” — írta Einstein.

Európai utjáról Palesztinába hajózott a Habimah és Bialik, Weizmann, Diesengoff, lord Melchet és Warburg részvételével bizottsági alakult 1932-ben, mely a palesztinai nemzeti színház felépítését és a Habimahnak abban való stabilizálását tűzte ki célul. Ebben az esztendőben Wauchope palesztinai főkommandó támogatásával megtörtént annak a husz hektárnyi területnek a kisajátítása Tel-Avivban, melyet a város mindeztől nem tudott megszerezni. Ezen a területen épülnék most a város új és legjelentősebb középületei: a városközpont, a nemzeti könyvtár és a Habimah színház. A három monumentális épület között nyíló téren minden évben nagyszabású innepi játékokat fog rendezni a Habimah, Reinhardt személyes irányításával és mintegy 25 ezer néző vehet majd részt ezeken az előadásokon.

Tel-Aviv városa négyezer négyzetméter területet engedett át a színház építésére. A színház tervrajzát Kauffmann Oszkár professzor készítette, aki erdélyi származású. Bi-hormegyében született és ma egyik leghíresebb színházépítője Európának. A színház építése mintegy 40 ezer fontba kerül, amiből 20 ezer fontot felszerelési költségekre kell fordítani. A Habimah színház nézőterén 1200 ülőhely lesz, két nagy csarnok, a terem belső

falait mahagoni fával bélelik. A forgószínpad, mely a legmodernebb, 700 négyzetméteres, a terem 17 méter magas, a színpadtól a legtávolabbi ülőhelyig terjedő távolság 27 méter. A bejárathoz széles márványlépcsők vezetnek fel és a homlokzatot hat 12 méter magas galileai márványoszlop fogja tartani. A mi galileai márványunk szebb, mint a cararai.

Landau elmondja még, hogy a 40 ezer font fedezésére gyűjtés indult világszerte és egyedül Palesztinában négy hónap alatt 14 ezer font gyűlt össze. A jisiv egyébként 20 ezer

fontra kötelezte magát, a többi a gálutnak kell összegyűjtenie. Majd a repertórról szólv, a következőket mondotta el Landau:

Klasszikus és modern darabok képezik a Habimah műsorát. Az örök „Dybuk”, melyet több, mint ezerszer játszott a Habimah a „Bolygó zsidó”, a „Golem”, a „Szent Iván éji álom”, Uriel: Akosztá, Molière: Tartuffe, Bialik: Rövid péntek, Solem Alejchem az „Amchat”, Feuchtwangertől a Jud Süß, Gogoltól a Revizor, prof. Mannheim, amely Wolff álnév alatt írtak és amely a zsidó helyzetét mutatja be a mai Németországban Calderontól Dávid koronája és még mások.

Egyébként december 15-én Palesztinában jön Jessner Leopold professzor, a német színházak egykori vezérintendánsa, aki ma Londonban él. Jessner Shakespeare: Velece kalmárját fogja új felfogásban megrendezni a Habimah együttesével. Ebben a koncepcióban Shylik nem siránkozik, hanem tiltakozik. A palesztinai zsidó színházi körök remélik, hogy Jessnert véglegesen meggyőzzék a zsidó színpad számára.

A Habimah színházat 1935 májusában a tel-avivi mintavásár alkalmával nyitják meg nagyszabású ünnepi játékokkal. Addig a társulat huszonhét tagja európai turnéra indul Angliába, Franciaországba és Svédországba, kaptak meghívást, lehetséges azonban, hogy Romániába és Lengyelországba is ellátogassanak néhány előadás tartására.

Michel Landau Bucurestiben megalakította a Habimah pártoló bizottságát, amelynek Reginald Hoare angol nagykövete kívül B. dulesscu Motru, a bölcsészeti fakultás dekána Eftimiu, a Penklub elnöke, Sadoveanu színházak vezérigazgatója és más román zsidó személyiségek a tagjai.

Kifényesedett, zsiros ruhákat Czink vegyszertári gyára

Vaj, margarin és hus helyett antiszemitizmussal táplálják Németországot

— Berli levél —

Berlin, november 29. (Az Uj Kelet tud.) A háborús gazdálkodásra átért Németország lakosságát kenyér, vaj, margarin és hus helyett rosszszerű és nem sokáig jóllaktató antiszemita propagandával táplálják. Darré élelmiszer-miniszter és Hess, a Führer helyet ese a goslari parasztnapon újra nagy ki-rohanásokat intéztek a zsidók ellen. „A bolsevizmus és marxizmus segítségével a zsidóság harcolt Németország ellen — mondta Hess —, a háború után ez a harc elsősorban a német nép táplálkozásai alapjait igyekezett aláásni. Az éhséggel igyekeztek Németországot a bolsevizmus karjaiba kergetni. A tizenkettedik órában érkezett Hitler Adolf levérte a németországi bolsevista szervezeteket és folytatja tovább a harcot a zsidóságban megtestesült bolsevizmus ellen, melyek a németországi áruk elleni zsidó bojkott-heccekben nyilvánulnak meg. Igyekeznek megfojtani Németország kivételét, hogy ezzel a németországi élelmiszerrel a visszamenjen. Ha ez sikerül, Németországban éhség lesz s a Hitler-rendszert a bolsevizmus váltja fel.”

A zsidók elleni kampány más területeken is tombol tovább. A Jüdische Rundschau november 15-i számát az „Őszi gondolatok” című cikk mia't elkobozták. A cikk gondolatokat közöl arról, hogy a zsidó család minden lelki élet menekítőhelye. „A külső környezetet nem tudjuk megváltoztatni, de teremthetünk egy zsidó környezetet magunknak, amelyben minden szépet ápolhatunk. Kinn hideg szél és ősz van meneküljünk a zsidó szobába, ahol nyájjasságot és szivjasságot érzünk. Nem változtathatunk azon, ha gyermekeinket az állami iskolában idegeneknek nézik; de elköldhjük őket olyan iskolába, ahol jól érzik magukat. Ősz van. Kinn vihar tombol, mely mindent el akar pusztítani. De szemünk előtt láthatatlanul, a föld mélyében új csira zsendül s ténre újra tavasz következik” — írja többek között az elkobozott lap inkriminált cikke.

A szellemi téren dühöngő hecceteket követik a zsidók elleni gazdasági intézkedések is. Ebben a kormány a zsidók gazdasági ténykedését még jobban korlátozni fogja. A zsidó üzlettulajdonosok és földbirtokosok tisztában vannak ezzel, ezért igyekeznek tulajdonukól minden áron megszabadulni. Darré és Hess legutóbbi beszédei s a Völkischer Beobachter gazdasági cikkei máris arra céloznak, hogy a zsidók gazdasági kikapcsolása teljes lesz. A zsidó üzlet-tulajdonosok és földbirtokosok ezért minden áron igyekeznek tulajdonuktól szabadulni.

J. Titel mancheimi gyáros például a düsz-

szeldorfi Hössel sörfőzdéhez tartozó egyml márká értékű részvényét a valódi értéknél is hányadaért adta el egy árjának. A Fra és Alsberg kölni zsidó textilcég szintén a kezekbe került. Az Unger-család által vett világhírű berli éterem, a „Kempinski” szintén gazdát cserél. A példákat folytathatnánk a példák cserél. A pánikszéri zsidó üzlet és részvéneladások következtében a berlini börze állandó nyomás alatt áll s a részvények folyton esnek.

A külföldi közvélemény szintén felhívott heccekre. A Manchester Guardian legutóbbi vezércikkét között a németországi zsidó helyzetéről, melyben többek között a következőket írta: „A náci a zsidóknak lehetlenné teszik azt, hogy Németországban éljenek. De lehetlenné teszik azt is, hogy a zsidók hagyják Németországot. „Halálra” kínos a zsidók” és mégsem egészen halálra. Ebben hagyják őket csak azért, hogy tovább kinözhasssák őket. A náci forradalmat a gazdaság és számítás jellemzi. A terror nem annyira vad, mint inkább emberelen.”

A németországi angol iskolakönyvek szintén tele vannak antiszemita propagandával. Az angol tanítók egyesülte most tiltakozást jelentett be az angol tankönyvek antiszemita formulái ellen. A kifogásoló részek a „zsidó faj romboló hatásáról és az árja faj fölényéről” beszélnek. Az angol kiadó kijelentette, hogy ezeket a részeket tudta és engedte, de nélkül rakták be a német átdolgozókat. Az angol kiadó sajnálja a történeteket és a kiadó teljesen bevonja a forgalomból és kéri, hogy az eladott példányokat küldjék vissza, hogy megsemmisíthesse.

M. WALDNER & Co.
Ware & Bank Agency, Haifa,
Arlosoroff S.

Elvállal bármilyen kereskedelmi és bank-szakmába vágó megbízást

Gyáripari képviseltek. Ingatlan vétel és eladások. Elelmiszer és gyümölcs import

Titulescunak kellett elsimítania Dinu Bratianu és Tatarescu súlyos összetűzését

Miért halad lassan előre a kormány fegyverkezési politikájának megvalósítása

Bucuresti, november 29. (Az Uj Kelet tud.) Tegnapelőtt este Dinu Bratianu lakásán értekezletre ültek össze a kormány tagjai, valamint a törvényhozó testületek két elnöke: N. Saveanu és C. Dimitriu. Jelen volt a megbeszélésen Titulescu külügyminiszter is. Az értekezletről hivatalos kommuniké tettek közzé, amely lakonikus rövidséggel mutat rá arra, hogy a kormány tagjai meghalgták Tatarescu miniszterelnök expozéját a felfegyverkezési program végrehajtását illetően, köszönetüket fejezték ki az eddigi megvalósításokért, és megállapodtak a jövőbeni teendőket illetően. A ma ideérkező bucaresti lapok szerint azonban az értekezlet nem folyt le oly barátságosan, mint ahogyan azt a hivatalos kommuniké feltüntetni igyekezett. Mindenekelőtt is feltűnést keltett Paul Anghelescu hadügyminiszter elmaradása, aki állítólag a miniszterelnökkel szemben néhány hónappal ezelőtt támadt differenciái miatt nem tett eleget Dinu Bratianu meghívásának. Ugyancsak távol maradt Mitica Constantinescu bankkormányzó is, bár öt nyomatékosan felkérték a megbeszélésen való részvételre.

A pártelnök elégedetlen

Ami már most az értekezlet lefolyását illeti, az Adeverul szerint az elnöklő Dinu Bratianu rámutatott arra, hogy a felfegyverkezési akció ritmusa túlságosan lassu és az, ami eddig történt ezen a téren, főleg a kevésnek mondható. A liberális párt elnöke különösképpen azt sérelmezte, hogy a kormány nem vette figyelembe a belföldi ipar lehetőségeit és nem látta el megfelelő rendeléssel. Másrészt olyan anyagot is vásároltak, mely modern háborúban nem igen volna használható.

Tatarescu miniszterelnök félbeszakította Bratianu-t és kijelentette, hogy a liberális párt elnöke rosszul van informálva. A nagy áldozatokkal szemben, amelyeket a felfegyverkezés megkíván, a kormány eddigi megvalósításai figyelemre méltóknak mondhatók, különösképpen ha szemelőtt tartják, hogy ebben az irányban addig csaknem semmisen történt. Dinu Bratianu egyrésztől azt kéri a kormánytól, hogy ne álljon elő új adókkal, másrésztől pedig szemrehányásokat tesz a kormánynak, hogy nem adott fel a hadiiparnak elegendő rendelést.

Tatarescu ezután hosszas expozéban ismertette a kormány ezirányú ténykedését és fejtegette jövőbeni terveit. Dinu Bratianu félbeszakította a miniszterelnököt, mire az szemmel láthatólag ingerülten kiáltott fel:

— En egész lelkemet beleadtam ebbe a munkába, ön pedig sérteget engem!

Titulescu és a kormány többi tagjai békitőleg léptek közbe és sikerült a rendkívül feszült atmoszférát eloszlatniok. Végül is Dinu Bratianu kijelentette, hogy nem állott szándékában megbántani Tatarescut. Ezután Titulescu mondott rövid expozé a nemzetközi helyzetről, majd dicsérette Tatarescunak a felfegyverkezés terén tett erőfeszítéseit.

Vagy-vagy!

A fővárosi lapok természetesen élénken kommentálják a Dinu Bratianu lakásán történt incidenst, amelyet igen jellemzőnek tartanak a jelenlegi politikai helyzet szempontjából. A Tatarescu és Dinu Bratianu közötti összetűzés egy nappal azután történt, hogy az Univerzsalban napvilágot látott a liberális párt vezérének a deviza-kérdésről és a Banca Nationalaról adott nyilatkozata — amelyet annakidején ismertettünk és amely kihangsúlyozta az ellentéteket, amelyek Dinu Bratianu és a kormány között az egész külkereskedelmi probléma komplexumban fennállnak. Az új rendszer bevezetéséről szóló minisztertanácsi jegyzőkönyv időközben már meg is jelent a hivatalos lapban, Dinu Bratianu nyilatkozata tehát céltalannak bizonyult. Ez az interjú azonban — írja az Adeverul — nemcsak a kormány

és a Banca Nationala, hanem a liberális párt vezérének tekintélyét is aláássa. A kormányon lévő párt vezére ugyanis, ha elégedetlen, vagy nem szól semmit, vagy pedig, ha elhatározza magát arról, hogy elégedetlenségét nyilvánosságra hozza, úgy levonja ennek végső következtetését. Olyasmi azonban, hogy a kormányon lévő párt elnöke a nyilvánosságnak szánt nyilatkozatokban tiltakozik, hogy azután hivatalos kommunikében szolidaritást vállaljon pártjának kormányával, nem járulhat hozzá az elnöki tekintély öregbítéséhez.

„Ami pedig a fegyverkezést illeti — folytatja az Adeverul — egészen bizonyos hogy ha az ellenzék a fegyverkezési bizottság összehívását kéri, Tatarescu nagy zavarban volna. Közel egy éve annak hogy lefektették a fegyverkezési politikai alapelveit és kövonalatzták a belföldi iparnak ebben vevő szerepét. Nos, bár hosszú idő telt el azóta és a fegyverkezési minisztériumnal csakugyan intenzíven dolgoznak, eddig csak nagyon kevés szerződést írtak alá. Hogy miért? Dinu Bratianu módjában állna közelebbi kivizsgálni ezt a kérdést. Egyesek szerint ugyanis ebben az esetben a pártvezér értesülne arról, hogy bizonyos befolyásos liberálisok, akik közel állnak a párt elnökéhez, minduntalan igyekeznek összevetésztetni a politikát az üzlettel és nehé-

SAPIC S. A. PENTRU INDUSTRIA CHIMICĂ, BUCUREȘTI.

Ségeket teremtenek, amelyekkel Tatarescu örökös ingadozásai nem tudnak megbirkózni.

Hol nem volt erőlyes Dinu Bratianu

A Dinu Bratianunál tartott értekezlet eredményeképpen, hir szerint fel fogják vetni a liberális párt belső rendjének és programatikuss beállítottságának kérdését is. Ez utóbbit illetően Dinu Bratianunak kötelessége volna nemcsak véleményét, nyilvánítani, de azt érvényesíteni is a kormány politikájában. A Tatarescu-kormányból ugyanis nemcsak a kormányzati akció egyöntetűsége hiányzik, amiből kifolyólag minden miniszter a maga politikáját folytathatja, — de hiányzik a ragaszkodás a ténylegesen liberális ideológiával és hagyományokkal szemben. Az összes liberális vezetők közül Dinu Bratianu az, aki a legkövetkezetesebben vallja a liberális programot és eszméket. És meg van győződve a jelenlegi politikai rendszer és a szabadságjogok fenntartásának szükségességéről. Eppen ezért szomorú, hogy ezen a téren Dinu Bratianu nem bizonyult eléggé erősnek és nem tudta megakadályozni a Tatarescu-kormányt a liberális program vonaláról való letéréseit.

nácskozóterem kapujának megnyitása alkalmával az első lehessenek, akik a terembe rohannak és üléseket foglalnak le. Hajnali öt óra tájban újabb képviselőcsoport jelent meg a Ház kapuja előtt, a külső kapuk megnyitását várva, aztán egész délelőtt özönlött a honatyák serege.)

A háznagy előtt bevágják a nehéz tölgyfaajtót

Micön a lordok házában fekete pálcsás háznagya (Black Bod) az alsóház ülésterméhez közeledett, a Ház függetlenségének jelképezéséül bevágják előtte a terem nehéz tölgyfaajtóját, mely csak háromszori kopogtatás után nyílt meg. A lordkancellár üzenetének átvétele után a képviselők és lordok tanácsstermének korlátai elé járultak, ahol a lordkancellár, mint a király üzenetét tolmácsoló bizottság elnöke, odon, norman kifejezésekkel ékes nyelvezeten adta tudtukra, hogy öfelsége december 3-án trónbeszédben fogja közölni a parlament feladatait és céljait és addigra kívánja, hogy a képviselők haladéktalanul válasszanak maguk közül elnököt, kinek nevét az uralkodóhoz megerősítés végett felterjeszteni ne vonakodjanak. A képviselők erre visszasereglettek a tanácskozóteremükbe és H. Spender-Clay ezredes konzervatív képviselő rövid beszédben Edward Fitzroy kapitány megválasztását javasolja, aki 1928 óta viseli a Ház elnöki méltóságát. A javaslatot a munkáspárt nevében Thomas Cope pártolta, meglepő elismeréssel adózva annak a rátermettségnek és pártatlanságnak, amelyet Fitzroy kapitány eddig az elnöki székből tanúsított. Ez a meglepő ellenzék magasztalás mintegy jóváteve volt annak a szokatlan eljárásnak, hogy a munkáspárt a legutóbbi választások során ellenjelölté állítottak a speakernek.

Az elnöki szék felé vonsozlják a speakert

Miután a Ház közfelkiáltással ismét Fitzroy kapitányt nyilvánította elnöknek, Spender-Clay és Cope képviselők a konzervatív padosorokban ülő speakerhez járultak, akik csuklóján megragadva, az elnöki szék felé vonsozták. A speaker utközben vonakodást színelte, húzódozva és fejt tagadólag rázva, míg a két képviselő a trónszerű elnöki székbe nem ültette. Ez a hagyományos színjáték a XV—XVI. századbéli alkotmányos küzdelmek emléke, midőn a Ház jogait a királyal szemben védő speaker gyakran a fejével játszott és ezért senki sem vállalkozott szívesen erre a méltóságra. Miután a speaker elfoglalta helyét, a Ház asztalára helyezték a jogart annak jeléül, hogy az alsóház megalakult.

Végül a speaker rövid beszédben megköszönte a megtiszteltetést és a Ház bizalmának megújítását, majd az egyes pártok képviselői üdvözölték Fitzroyt újból való megválasztása alkalmából. Elsőnek Baldwin miniszterelnök állt fel szólásra, akit a kormánytámogató pártok lelkes éljenzéssel fogadtak. A miniszterelnök ezeket mondotta:

— A mai idő igen súlyos próbára teszi a demokráciát; minden ország szeme a Westminster-palotán függ, mert látni akarják a nemzetek, hogy miként használja fel Anglia a demokrácia nagy eszközeit. Meg vagyok győződve róla, hogy ez az eszköz schesem fog kudarcot vallani, míg továbbra is ilyen kipróbált és kitűnő elnök vezet tanácskozásiat, aki a Ház általános bizalmára támaszkodhatik.

Attlee őrmagy, akit a munkáspárt ismét vezérévé választott, kifejezte azt a reményét, hogy a speaker továbbra is pártlanul fog öröködni a Ház kívánságain és különösen a kisebbség jogai fölött.

Lloyd George a független szabadalvi párt nevében szólalt fel és a következőket mondotta: „Bármilyen történjék is más országokban, amíg én az elnök, ön ül az elnöki székből, speaker ur, addig élvezni fogjuk azt a szólásszabadságot, amely az angol parlament hírnevének és büszkségének alapja az egész világon.”

Maxton képviselő, a négy független munkáspárti képviselő nevében a speaker igazságszereteté s pártatlanságát emelte ki.

Az ellenzéki szabadalvi párt nevében senki sem szólalt fel. Ezután a Ház szerdára napolta el ülését, amidőn a király közölni fogja az új speaker megválasztásának jóváhagyását. Ezzel V. György király nyolcadik parlamentje megkezdte működését.

Ezalatt a lordok házában Hailsham lord levette biborpalástját megkezdte a jelenlevő főrendek felesketését.

SELECT-MOZGÓ

CHICAGO 1935

rendkívül izgalmas kalandorfilm a gangszterek életéből. Főszerepekben: JAMES CAGNEY, ANN DVORAK, MARGARETH LINDSAY.

Műsoron kívül Fox Híradó jelenetekkel az abesszin frontról.

Jön: JARMILLA NOVOTNA világhírű énekesnő legújabb slágere:

A kozák és a csalogány

Főszerepekben: PETROVIC SZVETISZLAV.

Évszázados ceremóniák között ült össze az új angol parlament

Az angol parlament változatlanul megtartotta régi szokásait és régi — udvariasságát

London, november hó

Miután a választásokat elrendelő királyi proklamáció november 26-ára hívta össze az új parlamentet, a pártok vitarendezői kétszer aláhúzott figyelmeztetéssel kedden délután 2 óra 45 perckor a parlament épületébe hívták mindkét ház tagjait. Hatalmas tömeg nézte a parlament előtt az új törvényhozók érkezése, kik közül az ujonnan megválasztottakat a csillagudvarban a parlament rendőrök igazoltatták ezuttal először és utóljára, miután már egytlen személyazonosság-megállapítás után kötelesek a rendőrök a képviselők arcát és nevét egyszermindenkora megjegyezni. A lordok házában Hailsham lord lordkancellár röviddel három óra előtt foglalta el helyét a gyapjuzsákon és a fekete-pálcsás háznagy (Black Bod) után a Ház korlátja elé idézte az alsóház tagjait, hogy közzölje velük az uralkodó üzenetét.

Asztal alá rejtik a speaker jogart

Ezalatt a képviselők az alsóház üléstermében gyülekeztek, a parlament megalakításának első tényére: a Ház elnökének (speaker) megválasztására. A munkáspárt majdnem

teljesen megtörlötte a baloldali padosorokat, az ellenzéki szabadalvi párt a karzat alatti sorba szorultak, míg a közel négyszáz főnyi konzervatív tábor kényelmellenül szorongott az eredetileg kétszáz helyre tervezett jobboldalon. Speaker nem lévén, a Ház jogilag még nem alakult meg és így elmaradt az ülés formaszéri megnyitása, a képlán sem mondott megnyitói imát, miután a speaker lelkéze és nem az alsóházé. Ugyanez okból a jogart, a speaker hatalmának jelképét, nem a Ház asztalára helyezték, hanem az asztal alá rejtették. Szolgálatot csak a háznagy hivatal alkalmazottai teljesítették, Sir Henry Bodeley, a parlament jegyzőjének vezetése alatt.

(Meg kell itt említeni, hogy a képviselőház, régi hagyomány szerint, az alsóházba történt megkezdésük sorrendjében jutottak ülőhelyhez s így az új honatyák között nagy versengés dult a helyekért, s ez a versengés már a hétfőről keddre forduló éjszaka megindult. Midőn a parlament főtoronyának órája éjfélt ütött, megjelent az első igénylő J. Mc-Govern képviselő személyében. Később Stephen képviselő érkezett meg. Mindkettő a független munkáspárt tagjai. Az éjszakát a Ház könyvtártermében töltötték, hogy a ta-

Hatóságilag engedélyezett

végeladás

»STEAM«

csak rövid ideig!!!

Calea Regele Ferdinand 9.

SPORT

Február 18-től 23-ig lesz a teli Makkabiada

Prágából jelenti a Zsidó Távirati Iroda: A Makkabi Vnázszervezet brünni világtornaszervezőjének ismeretesen a téli olimpiád megrendezésével a csehszlovákiai Makkabi Szervezetnek Hanhala Technith Olamitját bízta meg. A HTO a napokban hozta meg döntését, amely szerint a téli Makkabiada, amelyen a világ valamennyi erre helyezést nyert Makkabistái vesznek részt a Tátrában levő Banská-Bistritzban 1936 febr. 18-tól 23-ig lesz. A téli Makkabiada versenyszámai: sífutás, lesiklás, slalom, siugrás, rödlivereny, jégkorcsolya, mű. és gyorskorcsolyázóverseny.

A satumarei farkochba utban a kerületi bajnokság fele

Satu-Mare, november 29. (Az Uj Kelet tud.) Mint azt már megírjuk, a Barkochba futbalcsapata utolsó őszi mérkőzését is megnyerte s ezzel 12 pontot szerezve, pontvesztés nélkül fordul. A második helyezettől óriási távolság — 5 pont — választja el, úgyhogy lehetetlenség beérni s a bajnokságra csaknem biztosra vehető. Ma a Barkochba a leggyengébb csapat a distriktben és megérdemli az első helyet.

Jáékosai összeszokottak és lelkesedéssel küzdöttek végig az őszi szezonon. Parkas kapus képességeit dicsérik, hogy hat bajnoki mérkőzésen mindössze négy gólt kapott. A Mandel—Kincler hátvéd páros stílusosan illeszkedik be az együttesbe. A Barkochba legjobb része azonban a Grünfeld—Herschkovits—Róth hálfors, amelynek a Satu-Maren nincs jobb. Sok kemény harcban derekasan megállták a helyüket. A csatársor aktivitását a 17 rugótól bizonyítja legkésebben. Riedermann jobbszélső jelenleg a kerület legjobb szélsője, de Nóti a belső sem marad mögötte tudásban. Hecht, Zichermann (Kazender) és Ferber hasznos tagjai a csatársornak. Különösen Ferber tűnt ki a szezon folyamán okos játékával.

A vezetőség példát mutató önfeláldozással vezeti a Barkochbát a bajnokság felé. Beer Ernővel az élén lelkes gárda dolgozik a sikerért. Friedmann Béla, Simon Laci, Sámuel Bandi, Rosenberg Ernő, Lebovics Buba, Weiszbrun Pufi, Hasenfeld Edus és Goldstein, valamennyien részesei annak, hogy a Barkochba ma az élén áll. Külön dicséret illeti Róth Móricot, aki a Barkochbáért éjnapot egyévé téve dolgozott.

Elkülönítik a németeket Londonban az Anglia—Németország válogatott labdarúgó-mérkőzésen. Londonból jelenti: A december 4-i londoni angol-német válogatott labdarúgó-mérkőzéssel kapcsolatban német sportkörök bejelentették, hogy 16 különvonalon nyolcezer szurkolót visznek magukkal. Angol sportkörök e bejelentéssel kapcsolatban elhatározták, hogy a nyolcezer német a nézőtérrel elköltöztetve helyezik el. Német sportvezetőknek az a kérésük, hogy a német nézők a pályán felvonulhassanak, a rendőrség nem engedélyezte.

Szenzáció japán maraton-rekord. Tokióból jelenti: Az okas-i maraton-versenyen Shinko Nakamura lett első, aki a távot 2 óra 29 perc 55.2-es kolosszális idő alatt futotta be.

Clujra még nem szerepelt bíró vezet a Romania—AMTE nemzetibajnoki mérkőzést. Bucurestiből jelenti: A vasárnapi clujai Romania—AMTE mérkőzést egy nemrég felöltött jáékevezető, Vuia főhadnagy vezeti. Egy újítás is szerepel egyébként a mérkőzésen, amennyiben annak teljes lefolyását telefon útján közvetítik Aradra.

Itt a szezonzár! Bár Predealon már napok óta kitünőek a hóviszonyok, Erdélyben alig akad sűrűre alkalmas hó, kivéve az egészen magas hegyeket, amelyek már hótakaró alatt pihennek. Értesülésünk szerint a Clujhoz közeli Baisoara-környéki hegyekben az elmúlt napokban kitünő, 25 cm-es hó esett. A friss hó a clujai sportolók körében nagy örömet szerzett és vasárnap már társas autóbusszok vizsák a legszebb s legegészségesebb sport kedvelőit a kitünő baisoari síterepre.

A Consiliul Federal által kinevezett interimális bizottság mindenképp a helyén marad a rendkívüli közgyűlés. Bucurestiből jelenti: A bucaresti ábla ma tárgyalja az UFSR fellebbezését az elsőfokú bíróság ama határozata ellen, amely a futballszövetség intézőbizottságát visszahelyezte jogába. A futballszövetséget ezután is Grigore Iunian volt igazságügyminiszter képviseli. Plagino, az UFSR elnöke egyébként kijelentette, hogy a fellebbezés elvi szempontokból történt és ha annak helyt adnak, akkor is az az interimális bizottság foja továbbvinni az ügyeket, amelyet a futballszövetség tanácsa legutóbb kinevezett, egészen a közgyűlésig.

Ha olyan borotvazsappant akar, melynek minden előnye megvan, kérjen DR. DRALLE BOROTVALÓKREMET tubusban. Meg lesz leve kitünő minőségéről. Valóságos élvezet vele borotválkozni. Kapható drogériákban és illatszertárakban.

KÖZGAZDASÁG

Pénzügyminiszteri rendelet a pótkivetésekről

Az egyenes adótörvény 120. paragrafusa felhatalmazza a pénzügyi hatóságokat, hogy indokolt esetekben a kereskedők és iparosok megállapított adóalapján kívül pótkivetéseket eszközöljenek. Erre a törvényszakaszra hivatkozva, több pénzügyigazgatóság majdnem az összes ipari és kereskedelmi vállalatok adóalapjait utólagos revízió alá vette és pótkivetéseket eszközölt. A pénzügyminisztérium szerdán körrendeletben utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy azon esetekben, ha

a kivetés jogerőre emelkedett, utólagos kivetéseknek helye nincsen. Ha pedig a pótkivetést egyéb indokok teszik szükségessé, a kivetést, illetve a verifikálást csak a fiskus speciális delegáltjai és csak az illető vállalat helyiségében eszközölhetik. Így tehát a pénzügyi hatóságoknak nem áll jogukban, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok vezetőit a kivetések verifikálása érdekében hivatalos könyveikkel a pénzügyigazgatóságokhoz citálják.

Harminc százalékban állapították meg a devizaprémiumot

A külkereskedelmet szabályozó és a napokban kiadott minisztertanácsi naplónak 3-ik szakasza úgy intézkedik, hogy a Banca Nationala felhatalmazást kap arra nézve, hogy az exportörök által beszolgáltatott devizák után az összes árunemek után egyenlő nagyságu prémiumot fizessen. Ugyanezen prémiumot fizeti a jegybank azon devizák után is, amelyek nem export révén jutnak a birtokába.

A legutóbbi bucaresti jelentéseink szerint a pénzügyminisztérium a kereskedelmi kormányval és a jegybankkal egyet értve a devizaprémium nagyságát harminc százalékban állapította meg. Ezt a prémiumot fogja fizetni a jegybank az általa vásárolt, de ugyanezt fogja felszámítani az általa eladott devizák után is. A prémiumot nemcsak a magánvállalatoknak és magánosoknak kell leróniok devizavásárlásaik alkalmával, hanem az államnak is, amely ezeknek a terheknek a fedezésére különleges bevételi forrásokat fog megnyitni.

Az utóbbi napokban vizsgálat tárgyává tette a kormány azoknak a kliring-egyezményeknek a kérdését is, amelyek a megelőző külkereskedelmi rezsim érvénye idején az egyes külállamokkal kötött. Hírek szerint a kormány elhatározta, hogy az erős valutájú államokkal kötött klir-

ring-megállapodásokat továbbra is megtartja, míg azon államokkal kötött kliring megállapodásainkat, amelyek valutáját a gyengék közé sorozták, a kormány fel fogja mondani.

Az új külkereskedelmi rendszer szerint a Banca Nationala csak az erős valutájú államokra szóló devizacsekkeket fogja felvásárolni, míg a gyenge devizákat a szabadkereskedelem révén lehet lesz értékesíteni.

Az új rendszer keresztülviele érdekében az egyes külállamokkal a tárgyalások rövidesen kezdetüket veszik. Bucuresti jelentések szerint az osztrák megbízottak pár napon belül a román fővárosba érkeznek, hogy a tárgyalások fonalát a kormánnyal felvegyék.

Kik lehetnek az új törvénytervezet értelmében kereskedelmi alkalmazottak? Az iparosok és kereskedők szakmai előkészítését tudvalevőleg külön törvénnyel akarja rendezni Roman Valer miniszter, mely törvénytervezetet rövidesen parlament elé is terjeszt a kormány. A tervezet 109. szakasza úgy intézkedik, hogy kereskedelmi alkalmazottak csak azok lehetnek, akik legalább négy középiskolai végzettséggel és három évi gyakorlati rendelkeznek. Minthogy ugyanezen tervezet egy másik pontja úgy intézkedik, hogy ipari tanoncoknak csak azok jelentkezhetnek, akik legalább hét elemivel, vagy négy középiskolával rendelkeznek, nyilvánvaló, hogy az új törvény a megélhetést kereső fiatalok egy igen nagy rétege előtt fogja bevágni jövőjük kapuját.

Alléxportörök élénkel érdeklődnek a satumarei vásárok iránt. Satumaról jelenti: Cseh, osztrák és német állatexportörök az utóbbi időben szükségleteik egy részét a satumarei állatvásáron fedezik. Németország különösen szarvasmarha iránt érdeklődik és hízott ököért 12.— lej fizet kilogrammonként. Bécs sertést vásárol 24.—26 lej kilogrammonkénti árában élő súlyban. Arról is tárgyalnak a városal, hogy elszállítás céljából összevásárolt állatokat a városi vágóhidon levágják és úgy rakják vagonba. 200 vagon húst akarnak az exportörök két hónap leforgása alatt külföldre szállítani.

Katasztrófális vagonhiány miatt megdrágult Satumaren a tűzifa. Satumareről jelenti: Az 55 ezer lakosú Satumare városát tüzfahiány fenyegetti. A fakeskedők rakktárai már ma is üresek s ha hirtelen hideg áll be, a fahiány fenyegeti. A fakeskedők rakktárai hiány áremelkedést eredményezett. Nagybani árak: I-ső oszt. bükk hasáb 4000, II-od oszt. 3800 lej pr. 20 rakktári méter. A tüzfahiánynak mesterséges oka van, s a CFR balkezes intézkedéseinek számlájára irandó. Ugyanis a CFR eldirigálta a tüzfaszállító vagonpark 70%-át s a Satumaren maradt néhány kocsi képtelen a tüzifa szükségletét a városnak ellátni. A fakeskedők minden intervenciója hasztalan s ha a CFR rövidesen nem intézkedik, hogy a fakeskedők ne várjanak 3—4 hétig, amíg egy-egy vagonat kaphatnak, a tüzifa árának további emelkedése várható.

Meghívó

A Haggibbor Sportegyesület értesíti tagjait, hogy ezévi rendes közgyűlést f. év december 8-án d. e. 11 órakor tartja meg a Salom Club Str. Filipescu 6. szám alatti nagytermében, a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Szakosztályok jelentései.
4. Pénztári jelentés.
5. Felmentvény megadása.
6. Új vezetőség választása.
7. Indítványok.

Dr. Erős Vilmos sk. elnök.

Dr. Hermann Lajos sk. főtitkár.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA

Vasárnap, december 1-én matiné: A denevér. Hétfőn, december 2-án: A jakobinus. Szerdán, december 4-én: Tris'an és Isolda. Pénteken, december 6-án: Faust. (E. Sdanovskij basszussal.) Szombaton, december 7-én iskolai matiné: Sámson és Delila. Vasárnap, december 8-án este: Szevillai borbély. (E. Sdanovskij basszussal.) Hétfőn, december 9-én: Cigánybáró.

A ROYAL MOZGA MŰSORA:

Ma, szombaton és holnap, vasárnap nagy kettős műsor egy helyért: I. Orleansi szűz. II. Vigyázat dinamit, fész.: Georg O'Brien. Előadások kezdete: Orleansi: 3.20, 6.20, 9.20, Georg O'Brien: 5, 8, 11. Vasárnap délelőtt 11-kor matiné: Vigyázat dinamit. fész.: Georg O'Brien. Minden

EDISON MOZGA MŰSORA:

Ezt nézze meg! Ez műsor! I. Moszkvai éjszakai. Harry Baur, Annabella. II. Ma éjszaka várlak. Paul Hörbiger, Jenny Jugo. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9-kor.

MUNKAS-MOZGA MŰSORA:

Pénteken, szombaton 4½, 6, 7½, 9 órakor: A Pál-uccai fiúk. Teljesen új átdolgozásban. — II. Az égből démonai. Szenzáció szerelmi és kalandor filmslágér. Főszerepben: Richard Cromwell és Dorothy Wilson. Helyárak: 10 és 12 lej.

MÉG
REGGEL IS
ELRAGADOAN
SZÉP!

Csak kevés nőről lehet ezt elmondani. Kevés azon asszonyok száma, akik férjük hódolatát és csodálatát teljes egészében megkapták.
Fiatalság és a szépség megtartása állandó és gondos ápolást igényel, valamint a használt kozmetikai szer helyes megválasztását. A krém és a puder választásánál legyen fontos! Használja a RICHARD HUDNUT THREE FLOWERS KRÉMET és PUDERT, amelyet New-Yorkban és Párisban a nők szépségükért használnak, hogy szépségüket megóvják!
A RICHARD HUDNUT THREE FLOWERS KRÉM és PUDER, amely elsőrendű nyersanyagokból készül, a női bőrtökéletességének értékes segítőt. Ezen készítmények állandó használata bizonyosmódon és fiatalosan tartja az arcot.

Three flowers * RICHARD HUDNUT puder és krém

teljesen levertek a braziliai lázadást

A kommunista tiszteket elbocsátják a hadsereg kötelékéből. Natalban a lázadók kifosztották a pénztárazeteket

Párizs, november 29. A lapokhoz érkező jelentések szerint a braziliai lázadást teljesen levertek. Az elfogott lázadók ezeket a Virág-szigetre fogják internálni.
A Rio de Janeiróban Vargas braziliai köztársasági elnök kiáltványban adta a nyilvánossággal, hogy a kommunista forradalmi megmozdulás végképpen levertek tekinthető. Az elnök méltatja a kormánycsapatok hősiességét, amelyet a lázadás likvidálásánál tanusítottak.

lő intézkedést kíván az elnök közszolgálati alkalmazottakkal, elsősorban a tanító karban keresztülvinni.

Az Universal mexikócityi lap a kommunisták megélénkült mexikói tevékenységét teszi szóvá. Azt hangoztatja, hogy a kormánynak jobb előre védekezni a felforgató propaganda ellen s ezért helyes lenne a forradalomra uszító összes vezetőket internáló táborba csukni.

A londoni lapokhoz érkezett jelentések szerint Natalból a lázadók a pénztárazetek kifosztása után vízi és légi uton keréket oldottak. Ötszáz zendülő a Santos nevű gőzörsre szállott s több vezető repülőgépeken utazott el ismeretlen helyre.

Milyen gazdagok a német zsidók?

Érdekes statisztikai adatok a német zsidók vagyonáról

Párizs, november 29. Egy bécsi lap négy érdekes adatot közöl a német adózók hivatalos kimutatásaiból.
Minden német állampolgár, aki kíván, és több, mint ötvenezer márka vagyonnal rendelkezik, a kivándorlási törvény értelmében vagyonából 25 százalék köteles leadni. Ezen a címen az 1933. adószendőben Németországban 2000 márka folyt be. A német pénzhatalóságok ugyanezen cím alatt számláltak el azokat a büntetéspénzeket is, amelyek a devizakihágások vagy valutaszélesítések miatt folytak be.

szaporodtak fel. Ennek az az oka, hogy a kivándorlás növekedett, másrészt pedig a devizabüncselekményeket is sokkal szigorubban üldözik. Ha ennek az adóalapnak még október elsejéig befolyt jövedelmeit hozzászámítjuk, akkor 85 millió márkára tehető a kivándorlási adótétel jövedelme a náciuralom óta.

Mértékadó információk szerint ebből 60 millió márka a zsidó kivándorlóktól ered. Mindmáig körülbelül 60.000 zsidó vándorolt ki Németországból, eszerint tehát mindegyikükre körülbelül 1000 márka kivándorlási adó esik. Miután pedig a kivándorló vagyonának 25 százalékát veszteti el adó címén, így tehát minden kivándorolt zsidóra átlag 4000 márka vagyon

Tartsa meg haját!

Mindenki megtarthatja teljes egészében haját. De a nagy többség nem tesz semmit ápolására. Ha azonban a hajhagymák már elhaltak, semmi sem menti meg többé a kopaszságtól!

A VESZÉLYNEK IDEJÉBEN KELL ELEJÉT VENNİ!

A probléma a hajhagymák ápolásában rejlik. Ápolja haját TRILYSIN-nel, a biológikus hajerősítőszerrel, amely megakadályozza a hajhullást és a hajhagymákat erősíti

A Trilysin IDEJÉBEN való használata megmenti a kopaszságtól!

TRILYSIN

biológikus hajerősítőszer

Megóvja vele fiatal-
ságát, férfiaságát
és vonzóerejét!

Megakadályozza a kopaszképződést és a hajhullást

számítható, 60.000-en tehát 240 millió márka vagyon képviselnek.

A kivándorlók azonban nem a rendes márkát kapják, hogy azt magukkal vihesék más országba, hanem csakis zárolt márkát bocsátanak rendelkezésükre.

A zárolt márka a rendes márkának csak egy részértékét képviseli, ilyenmódon a kivándorló zsidók a kivándorlási adón felül még további 13 millió márkát elvesztenek, így tehát veszteségük a kivándorlási adóval együtt körülbelül 195 millió márkára tehető.

Meg kell jegyezni, hogy a zsidó vagyonban megjelent nürnbergi törvény életbeléptetésével kezdődött.

A hivatalos jelentés adatai hozzávetőleges képet adnak a német zsidók va-

gyoni helyzetéről. Ezekből a számokból ugyanis kiderül, hogy minden egyes zsidó kivándorlóra körülbelül 4000 márka vagyon számítható. Ugyanezek a kimutatások az egész német nép vagyonát 250-300 milliárd márkára becsülik. Ha ezt a német birodalom 68 millió lakosával elosztjuk, körülbelül az derül ki, hogy egy német lakosra 4000 márka átlag vagyon esik, ugyanannyi tehát, mint amennyivel egy-egy zsidó kivándorló a hivatalos statisztika szerint rendelkezik. Ezek a hivatalos számok, amelyek ugyanazon anyagi színvonalra helyezik a németországi zsidókat, mint a birodalom többi lakosait, kellően megvilágítják a német zsidóság mesés gazdaságáról elterjedt hí-
ket.

A francia ügyvédek szövetsége tiltakozást jelentett be Debons védői tisztétől való megfosztása miatt

Lyonban megölték a „Tűzkereszt” szervezet egyik tagját

Párizs, november 29. A francia ügyvédek nemzeti szövetsége foglalkozott az aix-en-provencei bíróság azon döntésével, amellyel megfosztották a védői tiszttól Debons ügyvédet. A szövetség megütöközéssel fogadta a bírósági határozatot s abban a szabad védelem jogának megszorítását látja. Elhatározták, hogy ebben

az ügyben az igazságügyminiszterhez fordulnak orvoslásért.

Párizs, november 29. Lyonban politikai ellenfelei több lövéssel megölték a Tűzkereszt jobboldali szervezet egyik tagját. A tettesek kilétének megállapítására bevezették a nyomozást.

Roman Valer december nyolcadikán előadást tart Clujon törvénytervezetéről

Az iparos- és kereskedő-delegátusok nagy tiltakozásra készülnek a sérelmes törvénytervezet ellen

Cluj, november 29. (Az Uj Kelet tud.) December 8-án Clujra érkezik Roman Valer munkaügyi miniszter, hogy nagy elégedetlenséget kiváltott, főleg kisebbségellenes tendenciájáról hírhedt törvénytervezetéről előadást tartson, a Nemzeti Színházban. Az előadásra meghívta több város iparos és kereskedő testületeinek vezetőit, hogy hallgassák meg és „szivleljék” meg a parlament elé kerülő törvénytervezetet. Ugyanakkor előadása keretében indokolni is fogja Roman Valer a törvénytervezet készítését. Értesüléseink szerint a kereskedő- és ipartestületek delegációi nagy tiltakozásra készülnek a munkaügyi alminiszter előadásán és olyan véleményüknek adnak kifejezést, hogy ez a törvénytervezet nemcsak hogy árt az iparosnak és kereskedőnek, hanem hosszú évekre megakasztja a kereskedelem és ipar fejlődését.

A munkaügyi alminiszter az előadás után szűkebbkörű tanácskozássra hívja össze a delegátusokat és csak a tanács-

kozás után fogja végérvényesen megszerkeszteni a törvénytervezetét. A helyzet tehát az, hogy Erdélynek lesz szava a törvénytervezethez és valószínűleg az összehívott delegátusok mindent el fognak követni, ami csak tőlük telik, hogy a törvénytervezet ne kerülhessen a parlament elé. A behirdetett előadás elé országsszer- te nagy érdeklődéssel és keserőséggel tekintenek az erdélyi, de főleg a kisebbségi iparos körök.

Egyetemi tanárok megállapítása szerint biztos hatású a

„Bixádi víz”

amely a gyomor, bél, epehólyag és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellelmesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakot: Vitromin Rt. Calea Regele Ferdinand 70.

Rosszul érezte magát ékezesek után

Akút emésztési zavarokat megszüntetett
Kruschen

Ma más embernek érzi magát

Az a kezelés, amelynek révén férfi meggyógyult, megérdemli, hogy mindenki megpróbálja, aki emésztési zavarokban szenved.

Két évvel ezelőtt nagyon sokat szenvedtem emésztési zavarok miatt. Nem volt étvágyam és hátfájalmak borzasztóan kínoztak. Nem tudtam enni és ha mégis ettem, nagyon rosszul éreztem magam. Egy barátom ajánlotta, hogy szedjek Kruschen sókat. Hallgattam rá és boldog vagyok, hogy elmondhatom, hogy rövid idő múlva enyhülést éreztem. Folytattam a Kruschen szedését, míg egészen meggyógyultam és most már más embernek érzem magam, annyira könnyűnek, mintha ezelőtt 20 évvel! — W. B.

A Kruschen sóban hat ásványi só fog találni, amelyek mindegyikének pontosan megszabott szerepe van. Mindannyi együttvéve a szervezet működését segíti és erősíti. E sók első hatása, hogy elegendő nyálkát termelnek, miáltal növelik az étvágyat. Másik hatása a gyomorban áll elő, ahol a Kruschen sók munkára ösztönzik a gyomor-nyelvéket, miáltal az ételek emésztését segítik elő. Azután a belekben a sók folytatják áldásos működésüket, amelyek a megemésztett ételeket dolgozzák fel tovább, hogy a szervezet felszívhassa azokat.

A Kruschen só több mint 120 országban árulják és mos. Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában nagyüvegenként 95, kisüvegenként 60 lejért kapható.

HIREK

Böhm Ernő emlékezete

Elhelt a hét gyásznapi, a sósóból is lepergett két hét, a barátok és ismerősök nagy táborának még mindig érthetetlenül, hogy a robusztus természetű, annyi életerővel duzzadó Böhm Ernő nincs már az élők sorában. Mindig jókedvű, derűs fiatalember volt. Rajongó hitű, lelkes munkása. Többszörös vezetője a timisoarai Barissziának, és mint ilyen a tett és a munka embere. Amikor visszatért édes anyjával palesztinai utjáról, egy ízben így szólott barátaihoz: „Nem tudom, véletlen, vagy sorsszerű, hogy a gazdag Böhm Albert fia vagyok, de fogadom, hogy mielőbb elhelyezem magamat és a rendelkezésemre álló földi javakat a chaluci építési munkára szolgálatába állítom. Annyi egyszerűséggel és mély komolysággal mondta ezt, hogy senki sem hitte, hogy pillanatnyi fellángolásra van szó. Böhm Ernő már itt a galutiban a chalucint szolgálataiba állította erejét, minden akcióból mely chalucok hűségével, vagy állítmányával állott összefüggésben, a legnagyobb odaadással vette ki részét. Munkahelyeket szerzett, felszerelést és pénzt gyűjtött és maga is adott. Élete tavaszán, karrierének derekán ragadta el a halál. Huszonkét éves volt és komoly gazdasági pozíciót töltött be. Fáradhatatlan akaraterő és munkakészség jellemezte minden vonalon. Néhány hónappal ezelőtt könnyű hűléssel ágynak dőlt, muló betegségnek tüntetve a hűlést újabb és újabb komplikációk követtek. Négy hétig vívódott a halállal Böhm Ernő. Rettenetes tusa volt, de se a szülők szeretete, se az orvosok és barátok segítségbejövő erőfeszítése nem tudta már megmenteni. Tizennégy napja a timisoarai temetőben alussza örök álmát.

(f. m.)

Papir- és játékszakmában járás

utazó kerestetik
művészabák és naptárak eladására. Cim:
Koset, Calea Mosilor 80, BUCURESTI.

MEGJOTTEK VEGRE A JOMINOSÉGU TAKAREKOS

TUNGSRAM

IZZÓLAMPÁK

— Sűrű köd szállt le Bucurestibe. Bucurestiből jelentik: Tegnap este sűrű köd ereszkedett le a fővárosra. Egy mé ernyre is alig lehetett látni. A forgalom majdnem teljesen megszakadt. A köd éjjelig tartott.

December hetedikén kórházi szombat.

— 250 és 50 lejes ezüstpénzeket veretnek. Bucurestiből jelentik: A Curentul szerint illetékes helyen elhatározták, hogy 200 lejesek helyett 250 és 50 lejeseket fognak veretni egymillióértékben. Az új pénzemekek még karácsony előtt elkészülnek.

Gyerünk az Alhambra-hoz Gyerünk az Alhambra-hoz Gyerünk az Alhambra-hoz

Vasárnap, december 1-én a Magyar Színházban délután és este. Váltás meg jegyét a Színházi Ügynökségnél, Piața Unirii, vagy a „Memento” irodánál, S/r. Regina Maria 16.

— Esküdtészek fogja tárgyalni az új sajtótörvény értelmében a rágalmazási pereket. Bucurestiből jelentik: Tegnap este Pop Valer elnökletével összeült egy miniszteri bizottság, melynek tagjai Inuleț, Sassu és Iamandi, az új sajtóörvény megtárgyalására. A Curentul értesülése szerint rágalmazási pereket ezen a napon tárgyalják meg. Ma a minisztertanács foglalkozik majd a javaslattal.

A toránál adakozunk a cluji zsidókórház javára.

— Vasárnap tartja a Haggibbor 3-ik Kfar Makabi teáját. A Haggibbor sportegyesület eddig rendezett Kfar Makabi teái olyan siker jegyében zajlottak le, melyek arra készítetik a vezetőséget, hogy ezeket a teákat rendszeresítse. Vasárnap, dec. 1-én tartja a Vivó-Clubban a Haggibbor a harmadik Kfar Makabi teát, mely minden bizonnyal csak fokozottabb sikert fog jelenteni ezeknek a rendezvényeknek a sorában.

— Új nadrágdívatot teremtett a velszi herceg. Nagy feltűnést keltett a londoni Savile Row-n a velszi herceg ujszabásu nadrágja. Eddig az volt az elegáns viselet, hogy a nadrág vége ráborult a cipőre és a boka táján ráncokba hajlott. A velszi herceg most rövidre fogta a nadrágját, amely így egyáltalában nem vetett ráncokat a cipő fölé. Lehet, hogy csak pusztán tévedés volt, a trónörökös komornyikja elszámolta magát és rövidebbre huzta fenséges gazdájának hölzentrágerját, — de ezzel szemben tény, hogy az előkelő angol urak nadrágja azóta egyenes vonalban, simán lóg lefelé...

A zsidó kórház mindenkinék a támogatására számít.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori feltelődése, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József” keserűvíz, kisebb adagokba elosztva, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Az orvosok ajánlják.

— Betonut kagylókból. A Friz-szigeteken kagylóhéjat használnak fel az építéshez, mint-hogy megfelelő természetes közetnek megfelelően híjjával vannak. Az óriási tömegben előforduló kagylóhéjat természetesen inkább csak az alapozáshoz használják. A fedőréteg aszfaltból készül vagy betonból, amelyhez darabokra tört kagylóhéjat kevernek. Néhol próbálkoznak újabb olyan utak építésével is, amelyek alapját közönséges tűzifa alkotja. Az impregnált rövid hasábokat leverik a talajba és erre rétegezik az utast több anyagot.

Ne feledkezzünk meg a szegény zsidó betegekről.

— Diák tea. December 1-én d. u. fél 6 órai kezdettel tartja meg a zsidó egyetemi diákság szokásos ismerkedési délutánját teával és táncal egybekötve a Salom Klub helyiségekben. A diákság rendezőbizottsága gondoskodott kitűnő tánczenéről és egyéb szórakoztatásokról. A diákság ismerkedési estélyére ezuton hívja meg Cluj zsidó társadalmát.

Zsidó testvéri szeretettel juttassatok lejeitekből a betegék javára.

— A szegény ember légi kerékpárja. Londonból jelentik: D. Mott parkesi (Uj Dél-Wales) mérnök két évi szakadatlan kutatás után repülő motorkerékpárt készített. A nagyon könnyű repülőgép részben vitorlás repülőgépre emlékeztet. Szárnyainak hosszúsága 7.80 méter, négyhengeres kerékpármotorjának segítségével 130 kilométeres sebességgel repülhet. Kezelése nagyon egyszerű és különösen könnyen száll fel és le. A fel- és lejárás rövid időn belül 18 sikeres repülést végzett géppel, amelynek építési költsége 65 font volt, de tömeggyártás esetében még olcsóbb lehet és minden bizonnyal a szegény ember légi kerékpárja lesz.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendszeresen legyen, ami legegyszerűbben a régóta közsímet természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával — reggel, éhgyomorral egy fél pohárral — érhető el. Az orvosok ajánlják.

Zsidó testvéri kötelesség a Bikur Cholim.

— A „MERA” autóbusszavállalat 1935. december 1-től 9-ig bezárólag terjedő időre a menetdíjakat lényegesen csökkenti a vállalat azon vonalain, melyek a vasutal párhuzamosan haladnak. Bővebb felvilágosítások szereshetők a vállalat jegyirodájánál: Cluj telefon 155 és 330. Satumare telefon 99. Baiamare telefon 66. Zalău telefon 99.

— Házasság. Fényes Márta, Cluj és Allan Lerner, Newyork, Párizsban házasságot kötöttek.

— A munkaadók kötelesek elengedni alkalmazottaikat előzetes katonai kiképzésre. A Sfatul Negustoresc a katonai előzetes kiképző felügyelőség 1574—935 sz. megkeresése alapján nyomtatékosan felhívja a kereskedők figyelmét az alábbiakra: A munkaadó főnökök kötelesek katonai előzetes kiképzésre kötelezett alkalmazottaikat elengedni, hogy a kiképzésen minden vasárnap reggel 7 óra 15 perctől d. u. 3 óráig részt vegyenek. A kiképzésre köteles ifjaknak legkésőbb reggel 7 óra 45 perkor az előkiképző helyen kell lenniük. A munkaadó főnökök ellenőrzésk, hogy alkalmazottaikat az előkiképzésen megjelennek-e és mindannyiszor, amikor azt állapítják meg, hogy azok nem voltak jelen a kiképzésen, minden egyes hiányzásért vonjanak le 40 lejt az alkalmazott járandóságából, amelyet a főnök az Administrația Financiaranal tartozik az „Inspectoratul Pregătiri Premilitare Bucuresti” javára befizetni. Ezen büntelést, valamint a befizetés kötelezettségét az előzetes katonai kiképzési törvény 20-ik paragrafus írja elő.

Ne feledkezzünk meg a december hetedik kórházi szombatról.

A cluji zsidó kórház szombati a betegek javát szolgálja.

— Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség devai helyicsoportja f. évi november hó 30-án este 9 órai kezdettel tartja meg ez évi első nagyszabásu, tombolával egybekötött teastélyét, melyre tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Összes RUHÁZATI
cikkeit

olcsóbban

és jobban mint otthon

csak nálunk
HERCULES

babáruházbán

CLUJ, Calea
Regele Ferdinand 12.

szerezheti be

Iskoláknak közös vételnél külön árkedvezmény

UJ KELET Legújabb hírek

Közeledik a petróleumszállítás betiltása Olaszország felé

Számítani lehet az olasz-abesszin ellenségeskedések azonnali beszüntetésére?

Laval kategórikusan közölte Rómával, hogy nem számíthat Franciaország jóindulatára, ha az olasz flotta megtámadná az angol flottát

Asmara, november 29. (Rador.) Badoglio marsall tegnap elutazott az olasz főhadiszállásra. Előzőleg megbeszélést folytatott de Bono tábornaggal és átvette tőle a főparancsnokságot. A sajtó tudósítók körében azt hiszik, hogy Badoglio siettetni fogja a hadműveleteket részben stratégiai szempontokból, részben a diplomáciai tárgyalások támogására.

Egyidejű addisabebai jelentés szerint a négus ma délelőtt 10 órakor a tigrei frontra utazott. Kisérétében van a pénzügyminiszter, valamint udvari orvosa és magántitkára. A császárné két hercegnő és az uralkodó legkisebbik fia egy darabon elkisérték a császárt, majd 20 kilométernyi ut után visszatértek a fővárosba. Haile Selassie autón ment Dessiébe, onnan repülőgépen megy a frontra. Utazásának célja a vezérekkel való tanácskozás és a harcolók bátorítása jelenlétével.

Az olasz repülők igen élénk tevékenységet fejtenek ki a déli fronton. Az abesszin kormány ma hivatalos közleményben jelenti, hogy tegnap az olaszok 1500 bombát dobtak Daggaburra, azonban nagyobb veszteségeket nem okoztak.

A négus Dessiében egy kastélyban fog lakni. A kastélynak földalatti termei vannak, amelyek ellenséges repülőgépek ellen megvédenek. A négus 10 napig marad Dessiében, illetve az északi fronton.

Addis Abeba, november 29. (Rador.) Dobra Libenesban, 110 kilométernyire a fővárostól eltemették Lidj Yassut, a detronizált császárt. A temetésen csak egy szerzetes vett részt, aki 18 évig volt a fogoly császár társa. Yassut apja, Mikael négus mellé temették el.

Olaszország hatalmas csapatteket vezényel vissza Lybiába

Párizs, november 29. A Jour értesülései szerint Olaszország rövidesen nemcsak azt a huszezer katonát vezényli vissza Lybiába, akiket visszarendelt onnan, hanem rajtuk kívül még további csapatteket is vezényel az egyiptomi határra. Több belga lap az olasz Brenner-hadérok meggyengítését hajlandó annak betudni, hogy Olaszország ezután kívánja Franciaország értesítésére adni, hogy követelt politikájával elégedetlen. E pillanatban még nem tudni, hogy az északra elvont motorizált hadosztályokat Lybiába készülnek-e szállítani az olaszok, vagy délolaszországi védelem céljaira lesznek-e a katonák szükségese. Érthetően az angol sajtó teljes figyelmét a bejelentett olasz csapatmozdulatoknak szenteli. Általános vélemény szerint ezek a bejelentések fenyegetések akarnak lenni arra az esetre, ha a Népszövetség elhatározná a petróleumtermékek szállításának tilalmát Olaszország ellen.

Városi a petróleumtermékek szállításának betiltása

Genf, november 29. Valószínűnek tartják, hogy a jövő héten el fogják határozni a petróleumszállítások betiltását. A Daily News Chronicle szerint

a következő tíz nap a petróleumszállítások tilalmának proklamálása miatt súlyosabb korszak lesz a világpolitikában, mint 1918 óta bármely időpont.

A Daily Telegraph párizsi jelentése szerint most vált ismeretessé, mi volt a célja Clark angol nagykövetség látogatásának Lavalnál.

Clark utasításokat kapott Londonból, kérje meg Lavalt, közölje Rómával, hogy

ha Olaszország támadást kísérel meg az angol haderőkkel szemben, úgy Anglia és Franciaország teljes szolidaritásába fog beletűközni

Angliában azt hiszik, hogy Olaszország tévesen látja a helyzetet és ez könnyen veszedelmet jelenthet a békére nézve. Róma magatartására következtetni lehet a külföldi olasz diplomáciai képviselőknek adott utasításokból, amelyek szerint Olaszország ellen-

séges aktusnak tekintené a petróleumszállítás eltiltását.

A Daily Telegraph szerint Laval értesítette az angol nagykövetet, hogy megteszi a kívánt lépéseket Rómában.

Csütörtökön délelőtt a francia miniszterelnök fogadta Cerutti olasz nagykövetet, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

Újabb párizsi jelentés szerint a francia sajtó

to megerősíti, hogy Laval az angol kormány értesítésére közölte a párizsi olasz nagykövet

értesítse a római kormányt, hogy az nem számíthat Franciaország jóakaratu semlegességére abban az esetben, ha az olasz kormány szankciójának alkalmazása Olaszországot valamilyen megfontolatlan lépésre kényszerítené. Az Echo de Paris e hírrel kapcsolatban megjegyzi, hogy a krízis e pillanatban csucspontjára érkezett.

A L'Oeuvre szerint Laval és Cerutti tárgyalása után számítani lehet az olasz abesszin ellenségeskedések azonnali beszüntetésére. Beszélnek arról, hogy Abesszin csekély területi engedelményeket ad az olaszoknak, széleskörű gazdasági koncessziókat együtt. Ezek fejében Abesszinia szabad utat kapna a tengerhez.

A Daily Mail azt az értesülést közli, hogy Olaszország a petróleumszállítások tilalma esetén kilép a Népszövetségből s ezenfelül megszakítja a diplomáciai összeköttetést is a szankciókban résztvevő államokkal.

Felolvasták a parlamentben a keresztény nemzetipárt és a jobboldali blokk programját

A Vaidával megerősített jobboldali blokk programja csak fogalmazásában szelidebb a Cuza-Goga programmal. „Románia a románoké”, numerusz valachikus, halálbüntetés az állampolgárságok revíziója és a román-orosz szerződés elleni harc a jobboldali front programjában

Vihar a kamarában az erdélyi román bankok megsegítése miatt

Bucuresti, november 29. A kamara és a szenátus mai ülésén két harcias bejelentés hangzott el. Az egyiket a keresztény nemzetipárt tette, amelyben bejelentették a gogisták és cuzisták fuzióját és közölték a fuzionált párt erőteljes programját. A második bejelentést a jobboldali blokk tette, amelyben a keresztény nemzeti párton kívül a vaidisták is részt vesznek és bár a bejelentés szerint a két alakulat csak minimális parlamenti programban állapodott meg, egyébként saját programját maradéktalanul megtartja, meg kell állapítsuk, hogy ennek a blokknak a programja nem kevésbé harcias és csak bizonyos nüanszokban tér el az antiszemizmusról jobban kihangsúlyozó keresztény nemzetipárti programtól.

Háromféle kisebbség Goga-Cuza programjában

A kamarában Gh. Cuza olvasta fel ezt a bejelentést, amely közölte, hogy a nemzeti agrárpárt és a cuzista liga keresztény nemzeti párttá olvadt össze. Ezután felolvasta a kamara előtt a fuzionált párt programját, amely ezeket tartalmazza:

1. A monarchikus eszme megerősítése.
2. Az alkotmány módosítása abban az irányban, hogy a romanizmus kihangsúlyozódjék.
3. Olyan törvény megszavazása, amely a nemzeti sajtót megerősíti.
4. Halálbüntetés bevezetése, rablások és gyilkosságokra és közpénzek sikkasztására.
5. Románia a románoké.
6. Etnikai proporcionalitás általában, ki zárólag román elemek alkalmazása a közigazgatásban, igazságszolgáltatásban és a hadseregben.

7. A párt háromféle kisebbséget különböztet meg.

a) Olyan kisebbséget, amely azonosítja magát az ország aspirációival.

b) Olyan kisebbségeket, amelyek revizionista jelszavakhoz huznak.

c) Zsidókat, akik bomlasztó elemeket képeznek az államban.

8. A versaillesi szerződés után adott állampolgárságok revíziója.

9. Városi kisajátítás.

10. Románok kolonizálása kisebbségi területeken.

Külpolitikai tekintetben a program a határokon belüli helyzetet mondja ki, és baráti szerződések fenntartását azokkal az államok-

kal, amelyek Romániának gazdasági fejlődését biztosítják.

A jobboldali blokk minimális programja

Ezután Goga olvasta fel azt a deklarációt, amely bejelenti, hogy a keresztény párt és a vaidista Frontul Románess között parlamenti blokkot alakítottak. A két alakulat megtartja programját, csak egy minimális, közös programban állapodtak meg, amely az alábbi pontokat tartalmazza:

1. A monarchikus rezsim és a trón presztízsenek megerősítése.
2. Románia a románoké.
3. Az állam keresztény nemzeti jellegének kihangsúlyozása.
4. A nemzeti szellem alkalmazása a hadseregben, az iskolában, a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban.
5. Etnikai, proporcionalitás a magánvállalatokban.
6. A trösztök és kartellek feloszlátása, a parazita ipar megszüntetése.
7. A nemzeti munka restaurálása és megerősítése.
8. A versaillesi béke után kapott állampolgárságok revíziója.

lampolgárságok revíziója.

9. A sajtó parazitáktól való megtisztítása.

Külpolitikai téren a jelenlegi baráti szerződések fenntartása. A blokk ellen van az orosz-román szerződésnek.

Vihar a kamarában az erdélyi gazdasági kongresszus miatt

E két bejelentés elhangzása után Serban interpellált az erdélyi gazdasági kongresszussal kapcsolatban az erdélyi bankok helyzetéről. Goga azonnali segítséget kért az erdélyi román bankoknak.

A kormány nevében Pop Valer válaszolt, aki többek között azt a kijelentést tette, hogy az erdélyi román bankok nagy krízisben vannak, míg a kisebbségi bankok virágoznak.

Madgearu közbeiktott, hogy ennek a jelenlegi kormány az oka. Erre nagy tumultus támadt. A többségiek és a nacionalisták egymást vádolták a román bankok helyzetéről. A képviselők majdnem ököllel mentek egymásnak, úgyhogy az ülést fel kellett függeszteni.

A szenátusban a kamarában elhangzott bejelentést Mumaiu és D. R. Ioanistescu olvasták fel.

Ma, szombaton és holnap, vasárnap a ROYAL-mozgóban nagy kettős premier-műsor egy helyért:

I. Orleansi szüz II. Vigyázat dinamit! főszerepben: Georg O'Brien

Előadások kezdete: Orleansi szüz: 3.20, 6.20, 9.20, O'Brien: 5, 8, 11 órakor.

Vasárnap délelőtt 11-kor matiné: Vigyázat dinamit, fősz: Georg O'Brien. Minden jegy 12+3 lej.

Itélet a bucaresti nagy devizacsalási perben

Tony Iliescut felmentette a törvényszék

BUCURESTI, november 29. Az ifjúi törvényszéken tegnap hangzott el az itélet a belgákkal kapcsolatos nagy devizacsalási perben. A feltűnést keltő itélet, amely a szűk tárgyalóteremben olvasott fel az elnök, a következőképpen hangzik:

A törvényszék Vasilecut 5 évre, Călătorescut két évre, Nachtot egy és fél évre, Lina Mayert hat hónapra ítélte, míg Tony Iliescut felmentette a vád és annak következménye alól. A bíróság ugyancsak kötelezte az elítélteket a belgák részére 25 millió kártérítés fizetésére.

ROMANIA-PT
10. Hav
évre
földi
földi
KEL
dősé
Okko
rás

Ma ünnepli
az albaiulai
1-én Erdélyi
reglet össze
és az évszáz
lanatában kit
Nagyrománia
A román né
ezen a napon
vette kezdeté
sének, a való
emberi szab
tott meg.
Ott volt ez
narchia rom
vici Mihály,
és velük egy
egyes vezére,
mennylen fog
elő összes né
dasági szabad
képe lesz a t
Vlad Aurel
fogják bizony
hadságjogoké
hatalom birt
erdélyi népek
Vaida Sánd
kisebbségnek
felé néz és E
világ hitéhez.
Manu így
sakkból elyon
lünk együtté
minden embe
hitét és nyel
és állami élet
Nem aka
erejét, ahogy
dikon át.
Aján es t
pette szület
amely több
málta:
„Teljes ne
lakó népnek.
igazgatni, ön
kodást, saját
lasztot fia
képviselőre
kormányzásá
rint.”
Még csak
emlékszünk
é történelmi
Es most a
Sándornak é
tározat a ké
Octavian del
tribünjéről,
veleje e két
„Románia
Igy leirva
jelent. Valót
jelszó mögü
hami az itit
állami életb
gondozó kez
Eppen ezé
sebségi n
hangulatába
zuk a mi e
jogunkat:
Az ország
Jogunk va
nyéhez, a r
nyesítéshez
Az egyes
bennünket k
dakát, vasu
tünk ezen a
rágoztattunk
járultunk a
országban
sági értékgy
idegenek, se
az általános
határozatok
A román
valóra az el
teltekutális
minden aka
szinte önké
kat, amit a
egykor betü
tud' a össze
rozatok ell